

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 173 (XVII) — Nr. 1.123

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Marți, 13 decembrie 2005

SUMAR

	<u>Pagina</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 541 din 18 octombrie 2005 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989.....	2-3	art. 8 alin. (1) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989.....	8-10
Decizia nr. 542 din 18 octombrie 2005 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 53 alin. (2) și ale art. 54 din Legea fondului funciar nr. 18/1991.....	3-5	Decizia nr. 583 din 3 noiembrie 2005 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30, art. 36, art. 52, art. 63, art. 67, art. 278 ¹ , art. 279, art. 281, art. 331, art. 333, art. 336 și art. 337 din Codul de procedură penală	10-13
Decizia nr. 561 din 25 octombrie 2005 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 69.1. din Regulamentul de transport pe căile ferate din România, aprobat prin Ordonanța Guvernului nr. 7/2005.....	5-8	Decizia nr. 585 din 8 noiembrie 2005 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 și art. 299 alin. 3 din Codul de procedură civilă, ale art. II din Legea nr. 195/2004 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 58/2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă și ale art. 25 alin. 3 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească	13-16
Decizia nr. 569 din 3 noiembrie 2005 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor			

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 541**

din 18 octombrie 2005

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (1) lit. c)
din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv
în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989**

Ioan Vida	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, excepție ridicată de Confederația Națională a Sindicatelor Libere din România — Frăția în Dosarul nr. 2.902/2004 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe fond.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 13 aprilie 2005, pronunțată în Dosarul nr. 2.902/2004, **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989**, excepție ridicată de Confederația Națională a Sindicatelor Libere din România — Frăția într-o cauză având ca obiect contestația împotriva Dispoziției Primarului General al Municipiului București prin care s-a respins notificarea privind restituirea unui imobil.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 10/2001 încalcă prevederile art. 21 și ale art. 44 din Constituție. În acest sens arată că textul de lege criticat precizează categoriile de persoane juridice îndreptățite să beneficieze de măsuri reparatorii în natură sau prin echivalent. De asemenea, textul conține și o enumerare limitativă a condițiilor ce trebuie îndeplinite pentru ca persoana juridică să fie îndreptățită la măsuri reparatorii, fiind astfel înlăturate de la beneficiile legii toate persoanele juridice care nu îndeplinesc aceste condiții. Așadar, prin „modul defectuos de redactare a textului de

lege“ este încălcat principiul constituțional al accesului liber la justiție, consacrat de art. 21, precum și dispozițiile constituționale care garantează dreptul de proprietate privată, cuprinse în art. 44.

Tribunalul București — Secția a IV-a civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Astfel, textul de lege criticat a fost adoptat cu respectarea dispozițiilor art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție, conform căruia conținutul și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite prin lege.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, invocă Decizia Curții Constituționale nr. 291 din 1 noiembrie 2001.

Pe de altă parte, scopul urmărit de legiuitor prin textul de lege criticat a fost acela ca și persoanele juridice să beneficieze de măsuri reparatorii (constând fie în restituirea în natură, fie în acordarea de despăgubiri), în condițiile art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție.

Avocatul Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Astfel, textul de lege criticat enumeră categoriile de persoane juridice care sunt îndreptățite la măsuri reparatorii în natură sau prin echivalent, instituind condiții pentru aplicarea acestor măsuri, fără a aduce atingere principiului constituțional al accesului liber la justiție.

Critica de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 10/2001, în raport de dispozițiile art. 44 din Constituție, nu poate fi reținută atât timp cât garantarea și ocrotirea dreptului de proprietate urmează să intervină numai după dobândirea acestuia.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost formulat de autorul acesteia, îl constituie dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 2 septembrie 2005.

Textul de lege criticat are următorul conținut: „(1) Sunt îndreptățite, în înțelesul prezentei legi, la măsuri reparatorii constând în restituire în natură sau, după caz, prin echivalent: (...)

c) persoanele juridice, proprietari ai imobilelor preluate în mod abuziv de stat, de organizații cooperatiste sau de orice alte persoane juridice după data de 6 martie 1945; îndreptățirea la măsurile reparatorii prevăzute de prezentul articol este condiționată de continuarea activității ca persoană juridică până la data intrării în vigoare a prezentei legi sau de împrejurarea ca activitatea lor să fi fost interzisă sau întreruptă în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, iar acestea să-și fi reluat activitatea după data de 22 decembrie 1989, dacă, prin hotărârea judecătorească, se constată că sunt aceeași persoană juridică cu cea desființată sau interzisă, precum și partidele politice a căror activitate a fost interzisă sau

întreruptă în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, dacă și-au reluat activitatea în condițiile legii.“

Autorul excepției susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 21 privind „Accesul liber la justiție“ și ale art. 44 privind „Dreptul de proprietate privată“.

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea reține:

În opinia autorului excepției art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 10/2001 este neconstituțional datorită „modului defectuos de redactare“, constând în enumerarea limitativă, dar incompletă a categoriilor de persoane juridice îndreptățite să beneficieze de măsurile reparatorii în condițiile legii. Rezultă de aici că, în realitate, se solicită completarea prevederii de lege criticate.

Or, Curtea nu poate proceda la modificarea sau completarea unui text de lege, asemenea operațiuni constituind atributul exclusiv al legiuitorului. Așa fiind, excepția de neconstituționalitate urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, excepție ridicată de Confederația Națională a Sindicatelor Libere din România — Frăția în Dosarul nr. 2.902/2004 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 18 octombrie 2005.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 542

din 18 octombrie 2005

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 53 alin. (2) și ale art. 54 din Legea fondului funciar nr. 18/1991

Ioan Vida	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 53 alin. (2) și ale art. 54 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, excepție ridicată de Cristian Silviu Mihnea Enescu și Cătălin Petru Enescu în Dosarul nr. 1.162/2005 al Judecătoriei Craiova.

La apelul nominal răspunde Cristian Silviu Mihnea Enescu, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe fond.

Autorul excepției solicită admiterea acesteia, arătând că, în urma revizuirii Constituției, controlul judecătoresc în materia contenciosului administrativ aparține exclusiv tribunalelor, ca primă instanță de judecată. Așa fiind, textele de lege criticate sunt abrogate implicit.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, arătând că doar dispozițiile art. 53 alin. (2) din Legea nr. 18/1991 au incidență în cauză. Cu privire la acestea, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 25 februarie 2005, pronunțată în Dosarul nr. 1.162/2005, **Judecătoria Craiova a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 53 alin. (2) și ale art. 54 din Legea fondului funciar nr. 18/1991**, excepție ridicată de Cristian Silviu Mihnea Enescu și Cătălin Petru Enescu într-o cauză având ca obiect o plângere îndreptată împotriva hotărârii Comisiei Județene Dolj de aplicare a Legii nr. 1/2000.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că textele de lege criticate aduc atingere dispozițiilor art. 126 alin. (6) din Constituție, deoarece atribuie judecătorilor competența de soluționare, în primă instanță, a plângerilor împotriva unor acte administrative, competență care aparține exclusiv tribunalelor.

Judecătoria Craiova apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, arătând că textele de lege criticate instituie, în acord cu dispozițiile art. 5 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, o procedură derogatorie de soluționare a plângerilor împotriva actelor administrative.

Intenția legiuitorului nu a fost aceea de a împiedica accesul la instanțele de contencios administrativ, ci de a oferi posibilitatea introducerii plângerii la judecătoria în a cărei rază teritorială este situat terenul.

Avocatul Poporului apreciază că textele de lege criticate sunt constituționale, legiuitorul fiind în măsură să stabilească o procedură specială pentru anumite situații, derogatorie de la dreptul comun, întrucât, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, „*Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege.*”

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din

Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2) și ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 53 alin. (2) și art. 54 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998, dispoziții care au următorul conținut:

— Art. 53 alin. (2): „*Împotriva hotărârii comisiei județene se poate face plângere la judecătoria în a cărei rază teritorială este situat terenul, în termen de 30 de zile de la comunicare.*”;

— Art. 54: „(1) *Dispozițiile art. 53 alin. (1) se aplică și în cazul în care plângerea este îndreptată împotriva ordinului prefectului sau oricărui act administrativ al unui organ administrativ care a refuzat atribuirea terenului sau propunerile de atribuire a terenului, în condițiile prevăzute în cap. III.*

(2) *Dispozițiile art. 53 alin. (2) rămân aplicabile.*”

Art. 53 alin. (1), la care face trimitere art. 54 din lege, prevede că: „*Hotărârile comisiei județene asupra contestațiilor persoanelor care au cerut reconstituirea sau constituirea dreptului de proprietate privată asupra terenului, conform dispozițiilor cuprinse în cap. II, și cele asupra măsurilor stabilite de comisiile locale se comunică celor interesați prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire.*”

Autorii excepției susțin că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile art. 126 alin. (6) din Constituție, care au următorul conținut: „*Controlul judecătoresc al actelor administrative ale autorităților publice, pe calea contenciosului administrativ, este garantat, cu excepția celor care privesc raporturile cu Parlamentul, precum și a actelor de comandament cu caracter militar. Instanțele de contencios administrativ sunt competente să soluționeze cererile persoanelor vătămate prin ordonanțe sau, după caz, prin dispoziții din ordonanțe declarate neconstituționale.*”

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea reține următoarele:

Art. 2 pct. 1 lit. d) din Codul de procedură civilă instituie competența tribunalelor de a judeca în primă instanță procesele și cererile în materie de contencios administrativ, cu excepția celor date în competența curților de apel. De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 2 alin. (1) lit. f) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, termenul „instanță de contencios administrativ” se referă la Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel și tribunalele administrativ-fiscale.

Așadar, cu anumite excepții, tribunalul are competența de a judeca în primă instanță litigiile în materia contenciosului administrativ.

Curtea constată că, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, „*Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege.*” Din acest text constituțional rezultă că prin lege se pot institui anumite excepții de la regulile dreptului comun în materia contenciosului administrativ. O astfel de excepție este cuprinsă în textele de lege criticate care atribuie judecătoriei competența de soluționare a plângerilor împotriva hotărârii comisiei județene de aplicare a Legii nr. 18/1991 în a cărei rază teritorială este situat terenul și împotriva ordinului prefectului sau oricărui act administrativ al unui organ care a refuzat atribuirea terenului sau propunerile de atribuire a terenului, reprezentând o aplicare a principiului *specialia generalibus derogant*.

Pentru aceste motive nu se poate reține încălcarea, prin art. 53 alin. (2) și art. 54 din Legea fondului funciar

nr. 18/1991, a dispozițiilor art. 126 alin. (6) teza întâi din Constituție, potrivit căroră „*Controlul judecătoresc al actelor administrative ale autorităților publice, pe calea contenciosului administrativ, este garantat [...]*”.

Curtea observă că rațiunea pentru care soluționarea plângerilor împotriva actelor administrative menționate este lăsată în competența judecătoriei este aceea a asigurării celerității judecării proceselor în materia fondului funciar.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 53 alin. (2) și ale art. 54 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, excepție ridicată de Cristian Silviu Mihnea Enescu și Cătălin Petru Enescu în Dosarul nr. 1.162/2005 al Judecătoriei Craiova.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 18 octombrie 2005.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 561

din 25 octombrie 2005

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 69.1. din Regulamentul de transport pe căile ferate din România, aprobat prin Ordonanța Guvernului nr. 7/2005

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Florentina Baltă	— procuror
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, apreciind că se impune păstrarea jurisprudenței Curții Constituționale în materie, invocând în acest sens Decizia nr. 326 din 14 iunie 2005.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 16 mai 2005, pronunțată în Dosarul nr. 1.066/2005, **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 7/2005 pentru aprobarea Regulamentului de transport pe căile ferate din România, cu referire la art. 69.1. coroborat cu art. 65.1. și art. 65.2. din Regulamentul de transport pe căile ferate din România**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Termoelectrica” — S.A. din București într-o cauză având ca obiect o acțiune comercială în pretenții.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 7/2005 pentru aprobarea Regulamentului de transport pe căile ferate din România, cu referire la art. 69.1. coroborat cu art. 65.1. și art. 65.2. din Regulamentul de transport pe căile ferate din România, excepție ridicată de Societatea Comercială „Termoelectrica” — S.A. din București în Dosarul nr. 1.066/2005 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

La apelul nominal răspunde partea Societatea Națională de Transport Feroviar de Marfă „C.F.R. Marfă” — S.A., prin consilier juridic cu delegație la dosar, lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe fond.

Reprezentantul Societății Naționale de Transport Feroviar de Marfă „C.F.R. Marfă” — S.A. solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, arătând că textele de lege criticate nu aduc atingere principiilor constituționale invocate de autorul excepției. Depune concluzii scrise în acest sens.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că textele art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 41/1997 privind aprobarea Regulamentului de transport pe căile ferate din România și art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 7/2005 pentru aprobarea Regulamentului de transport pe căile ferate din România sunt neconstituționale. Astfel, prevederile art. 93.1. (respectiv art. 69.1.), coroborate cu art. 87.1. (respectiv art. 65.1.) și art. 87.2. (respectiv art. 65.2.) din Regulamentele menționate, sunt contrare dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) și (2) și ale art. 44 alin. (2), deoarece creează un privilegiu nepermis operatorului de transport feroviar. Potrivit susținerii autorului

excepției, „termenul de prescripție a dreptului la acțiune al căii ferate este de 3 ani, în timp ce termenul de prescripție a dreptului la acțiune al celorlalte părți împotriva căii ferate este de 1 an“. În consecință, se încalcă prevederile art. 16 alin. (1) și (2), precum și cele ale art. 44 alin. (2) din Constituție. De asemenea, se invocă și încălcarea dispozițiilor art. 7 teza întâi din Declarația Universală a Drepturilor Omului și ale art. 26 teza întâi din Pactul internațional privind drepturile civile și politice ale omului, care se referă la egalitatea persoanelor în fața legii și dreptul la o egală protecție a legii, precum și celor ale art. 58 pct. 1 teza întâi din Convenția cu privire la transporturile internaționale feroviare, referitoare la termenul de prescripție al acțiunii izvorâte din contractul de transport.

Prin Decizia Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, susține autorul excepției, s-a statuat că „liberul acces la justiție se realizează numai în respectul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, astfel încât orice excludere care ar avea semnificația încălcării egalității de tratament juridic este neconstituțională“. Pentru aceste motive, se consideră că atât reclamanta, cât și pârâta, care sunt persoane juridice de drept privat român, trebuie să se bucure de o protecție egală din partea legii și sub aspectul termenului special de prescripție a dreptului la acțiune. Totodată, în conformitate cu principiul simetriei obligațiilor și din rațiuni de egalitate de tratament juridic, termenul special de prescripție a dreptului la acțiune de un an izvorât din contractul de transport trebuie să fie aplicabil și acțiunilor căii ferate contra expeditorului/ destinatarului/ beneficiarului.

Judecătoria Sectorului 1 București apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 7/2005, cu referire la art. 69.1. coroborat cu art. 65.1. și art. 65.2. din Regulamentul de transport pe căile ferate din România, este neîntemeiată. În acest sens instanța arată că dispozițiile legale criticate, „care instituie un termen special de prescripție, sunt norme de procedură, iar, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, este la latitudinea legiuitorului stabilirea procedurii de judecată, fără a contraveni, bineînțeles, celorlalte prevederi sau principii constituționale.“ Totodată, mai arată că „instituirea termenului de prescripție de un an pentru exercitarea dreptului la acțiune izvorât din contractul de transport s-a făcut fără privilegii și fără discriminări, ipoteza normei legale aplicându-se tuturor persoanelor aflate în aceeași situație juridică,“ așa încât textul de lege criticat nu aduce atingere dispozițiilor art. 16 alin. (1) și (2) din Legea fundamentală.

Conform opiniei instanței de judecată, dispozițiile legale criticate nu au legătură cu prevederile art. 44 alin. (2) din Constituție privind ocrotirea și garantarea proprietății private indiferent de titular.

Referitor la invocarea de către autorul excepției a Deciziei Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, instanța consideră, pe de-o parte, „că motivele de neconstituționalitate trebuie raportate la dispoziții sau principii constituționale (iar nu la jurisprudența Curții Constituționale), iar, pe de altă parte, că instituirea unor termene speciale de prescripție nu contravine accesului liber la justiție, așa cum au statuat, în jurisprudența lor, atât Curtea Constituțională, cât și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, (*Cauza Z și alții contra Marii Britanii* din 2001)“.

Instanța apreciază, de asemenea, că nu pot fi reținute nici argumentele autorului excepției, în sensul că „hotărârile instanței supreme în materia aplicării termenului special de prescripție de un an sunt contradictorii, întrucât acestea nu

constituie motive de neconstituționalitate, Curtea Constituțională nefiind instanță de casație, iar unificarea practicii judiciare neintrând în competența sa“.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens arată că principiul egalității nu este incident în cauză, întrucât se aplică numai cetățenilor aflați în situații identice, iar nu și în privința persoanelor juridice. Se invocă, de către Guvern, Decizia Curții Constituționale nr. 136 din 3 mai 2001.

Guvernul susține, de asemenea, că Regulamentul de transport pe căile ferate conține norme cu privire la efectuarea transportului pe căile ferate române de către toți operatorii de transport feroviar public, care trebuie să-și îndeplinească, în mod egal, fără nici o discriminare sau vreun privilegiu, toate obligațiile ce le revin din contractul de transport pe liniile publice, în vederea realizării în condiții de celeritate, siguranță și securitate a transportului. Or, prin textele de lege criticate s-a avut în vedere reglementarea uniformă a condițiilor ce trebuie îndeplinite pentru desfășurarea corespunzătoare a transportului feroviar, asigurându-se, astfel, și posibilitatea realizării — în condiții egale — a drepturilor beneficiarilor transportului.

Termenul de prescripție de un an pentru acțiunile introduse de operatorul de transport feroviar a fost stabilit de legiuitor în mod obiectiv, ținându-se seama de specificul activității de transport pe calea ferată și al obligațiilor operatorilor feroviari, ca și de obiectul acțiunilor ce pot fi introduse împotriva acestora, fără a se aduce atingere textelor constituționale invocate de autorul excepției.

Se mai arată că și în Codul comercial legiuitorul a stabilit termene speciale de 6 luni și de un an, pentru acțiunile „contra căraușilor“, ținând cont și de specificul transportului. Mai mult, termenul de un an în care se prescrie acțiunea împotriva transportatorului pe calea ferată a fost stabilit în acord cu prevederile Convenției pentru transporturile internaționale (1980), semnată la Berna, și cu prevederile art. 48 (fostul art. 58) din Regulile uniforme privind Contractul de transport internațional feroviar al mărfurilor CIM, apendice B la Convenție, la care România a aderat prin Decretul nr. 100/1983, cu amendamentele ulterioare.

Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 7/2005, cu referire la art. 69.1. coroborat cu art. 65.1. și art. 65.2. din Regulamentul de transport pe căile ferate din România, sunt constituționale.

Potrivit acestui punct de vedere, „instituirea unor reguli speciale aplicabile prescripției dreptului la acțiune privind expedițiile de mărfuri nu contravine principiului egalității în drepturi, atâta timp cât este asigurată egalitatea în utilizarea lor.“

În opinia Avocatului Poporului, textele de lege criticate „nu conțin norme contrare dreptului de proprietate privată, ale cărui conținut și limite sunt stabilite prin lege. Astfel, legiuitorul este competent să stabilească cadrul juridic pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate, în accepțiunea conferită de Constituție, în așa fel încât acestea să nu vină în coliziune cu interesele generale sau cu interesele particulare legitime ale altor subiecte de drept, instituind unele limitări rezonabile în valorificarea acestuia ca drept subiectiv garantat.“

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile reprezentantului părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost formulat de autorul acesteia, îl constituie dispozițiile art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 7/2005 pentru aprobarea Regulamentului de transport pe căile ferate din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 31 ianuarie 2005, cu referire la art. 69.1 coroborat cu art. 65.1 și art. 65.2 din Regulament.

În realitate, așa cum rezultă din motivarea excepției, autorul acesteia contestă constituționalitatea dispozițiilor art. 69.1. din Regulamentul de transport pe căile ferate din România, aprobat prin Ordonanța Guvernului nr. 7/2005, care au următorul cuprins: „*Acțiunea izvorâtă din contractul de transport se prescrie în termen de un an*”.

Textele constituționale expres invocate în susținerea excepției sunt cele ale art. 16 alin. (1) și (2) și ale art. 44 alin. (2). Este de observat că, deși autorul excepției invocă în susținerea acesteia întreg textul art. 44 alin. (2) din Constituție, în realitate se referă numai la teza întâi a textului constituțional menționat. De asemenea, este de observat că autorul excepției face referire și la principiul accesului liber la justiție statuat de dispozițiile art. 21 alin. (1)–(3) din Constituție.

Dispozițiile constituționale invocate în susținerea excepției au următorul cuprins:

– Art. 16 alin. (1) și (2): „(1) *Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*
(2) *Nimeni nu este mai presus de lege.*”;

– Art. 21 alin. (1)–(3): „(1) *Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.*

(2) *Nici o lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept.*

(3) *Părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil.*”;

– Art. 44 alin. (2) teza întâi: „*Proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular.*”.

Autorul excepției de neconstituționalitate invocă, totodată, în susținerea acesteia, și încălcarea prevederilor art. 7 teza întâi din Declarația Universală a Drepturilor Omului, ale art. 26 teza întâi din Pactul internațional privind drepturile civile și politice ale omului, ratificat prin Decretul nr. 212/1974, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 146 din 20 noiembrie 1974, precum și pe cele ale art. 58 pct. 1 teza întâi din Convenția cu privire la transporturile internaționale feroviare, ratificată prin Decretul nr. 100/1983, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 23 din 1 aprilie 1983.

Textele menționate prevăd:

– Art. 7 teza întâi din Declarația Universală a Drepturilor Omului: „*Toți oamenii sunt egali în fața legii și au, fără nici o deosebire, dreptul la o egală protecție a legii.*”;

– Art. 26 teza întâi din Pactul internațional privind drepturile civile și politice ale omului: „*Toate persoanele sunt egale în fața legii și au, fără discriminare, dreptul la o ocrotire egală din partea legii.*”;

– Art. 58 pct. 1 teza întâi din Convenția cu privire la transporturile internaționale feroviare: „*Acțiunea izvorâtă din contractul de transport se prescrie prin trecerea unui an.*”

Examinând excepția, Curtea Constituțională constată că prevederile de lege ce fac obiectul controlului de constituționalitate au mai fost criticate, în esență, sub aceleași aspecte și prin raportare la aceleași principii din Constituție și din actele internaționale invocate. Astfel, prin Decizia nr. 326 din 14 iunie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 762 din 22 august 2005, Curtea a reținut că, „în sine, textul legal criticat nu conține măsuri de natură a încălca dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituție, acesta prevăzând doar că acțiunea izvorâtă din contractul de transport se prescrie în termen de un an, text care, de altfel, preia în mod identic prevederile art. 58 pct. 1 teza întâi din Apendicele B la Convenția cu privire la transporturile internaționale feroviare din 9 mai 1980”.

Prin aceeași decizie s-a mai reținut că „invocarea de către autorul excepției a unei anumite practici contradictorii a instanțelor judecătorești cu privire la aplicarea textului art. 69.1 din Regulamentul de transport pe căile ferate din România nu este relevantă sub aspectul controlului de constituționalitate”, întrucât, potrivit prevederilor art. 2 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, aceasta realizează un „*control de constituționalitate a legilor și altor acte normative*” și, în consecință, interpretarea și aplicarea dată de instanțele judecătorești textelor de lege nu intră sub incidența controlului de constituționalitate.

Curtea a reținut, de asemenea, că, „în conformitate cu dispozițiile art. 126 alin. (3) din Constituție, «*Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale*», ceea ce, coroborat cu prevederile art. 329 din Codul de procedură civilă, referitoare la recursul în interesul legii, nu poate duce decât la concluzia că este de competența exclusivă a Înaltei Curți de Casație și Justiție să asigure interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești”.

În legătură cu susținerile privind încălcarea dispozițiilor art. 21 alin. (1)–(3) din Constituție, Curtea a constatat că stabilirea prin dispozițiile art. 69.1 din Regulamentul de transport pe căile ferate din România, aprobat prin Ordonanța Guvernului nr. 7/2005, a unor condiționări pentru introducerea acțiunilor în justiție „nu constituie o încălcare a dreptului la liberul acces la justiție și la un proces echitabil”. Aceasta deoarece, așa cum s-a statuat prin Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, „judecătorul «spune dreptul» [...], dar numai în formele și în condițiile procedurale instituite de lege. Pe cale de consecință, legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, ca și modalitățile de exercitare a drepturilor procedurale, principiul liberului acces la justiție presupunând posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a utiliza aceste proceduri, în formele și în modalitățile instituite de lege”.

De asemenea, Curtea a mai reținut că în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat că „dreptul de acces la justiție nu este absolut, «ci este un drept ce poate fi supus unor limitări aduse implicit, cu excepția restrângerilor care aduc atingere chiar substanței dreptului»”.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a pronunțat în cauzele *Golder împotriva Regatului Unit*, 1975, *Tolstoy Miloslavsky împotriva Regatului Unit*, 1995, *Stubbings și alții împotriva Regatului Unit*, 1996, precum și *Z. și alții împotriva Regatului Unit*, 2001“.

În legătură cu susținerea referitoare la îngrădirea accesului liber la justiție prin instituirea termenelor de prescripție în general, precum și a termenului de prescripție special de un an, reglementat prin textul de lege criticat, Curtea Constituțională, referindu-se la considerentele Deciziei nr. 427 din 18 noiembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 868 din 5 decembrie 2003, a reținut că „instituția prescripției, în general, și termenele în raport cu care își produce efectele aceasta nu pot fi considerate de natură să îngrădească accesul liber la justiție, finalitatea lor fiind, dimpotrivă, de a-l facilita, prin asigurarea unui climat de ordine, indispensabil exercitării în condiții optime a acestui drept constituțional, prevenindu-se eventualele abuzuri și limitându-se efectele perturbatoare asupra stabilității și securității raporturilor juridice civile“.

În cauză, Curtea a mai reținut că „instituirea termenului de prescripție special de un an se impune datorită

specificului drepturilor, obligațiilor și răspunderilor ce revin administratorului și gestionarilor infrastructurii feroviare, operatorilor de transport feroviar, precum și beneficiarilor transporturilor efectuate pe căile ferate din România“ și a statuat în consecință că „dispozițiile legale criticate, deși stabilesc un termen de prescripție mai scurt decât cel general pentru introducerea acțiunii în justiție, nu aduc atingere înseși existenței dreptului și urmăresc un scop vădit legitim“.

Prin Decizia nr. 326 din 14 iunie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 762 din 22 august 2005, Curtea a reținut că dispozițiile constituționale ale art. 44 alin. (2) teza întâi nu au incidență în cauză, iar susținerea încălcării prevederilor art. 58 pct. 1 teza întâi din Apendicele B la Convenția cu privire la transporturile internaționale feroviare din 9 mai 1980 nu este întemeiată, întrucât dispoziția legală criticată preia în mod identic textul convenției invocate.

Întrucât nu au intervenit elemente noi care să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluția și considerentele cuprinse în decizia menționată își mențin valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 69.1. din Regulamentul de transport pe căile ferate din România, aprobat prin Ordonanța Guvernului nr. 7/2005, excepție ridicată de Societatea Comercială „Termoelectrica“ — S.A. din București în Dosarul nr. 1.066/2005 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 25 octombrie 2005.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 569

din 3 noiembrie 2005

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (1)
din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv
în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989**

Ioan Vida	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (1) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, excepție ridicată de Dumitru Zgăbaia în Dosarul nr. 2.535/2004 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției ca nefondată, arătând că dispozițiile art. 8 alin. (1) din Legea nr. 10/2001 nu contravin dispozițiilor constituționale

privitoare la egalitatea în drepturi, deoarece toate persoanele îndreptățite la reconstituirea dreptului de proprietate asupra unor astfel de terenuri au posibilitatea de a se adresa instanțelor de judecată și de a formula cereri pentru reconstituirea dreptului de proprietate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 15 decembrie 2004, pronunțată în Dosarul nr. 2.535/2004, **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (1) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989**, excepție ridicată de Dumitru Zgăbaia.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că prevederile legale criticate, ce exclud din sfera de reglementare a Legii nr. 10/2001 terenurile din extravilan, contravin principiului constituțional al egalității, deoarece instituie o discriminare între cetățenii cărora le-au fost expropriate terenuri din intravilan față de cetățenii cărora le-au fost expropriate terenuri din extravilan, prin aceleași acte normative. Mai susține că sunt încălcate și prevederile art. 46 și ale art. 154 alin. (1) din Constituție.

Instanța de judecată consideră că prevederile legale criticate nu contravin dispozițiilor art. 16 din Constituție, întrucât textul criticat nu face nici o diferențiere între terenurile situate în intravilan și cele din extravilan. De asemenea, arată că art. 8 alin. (1) din Legea nr. 10/2001 nu contravine nici art. 46 și nici art. 154 alin. (1) din Constituție, deoarece nu cuprinde aspecte reglementate de aceste texte constituționale.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul apreciază că prevederile legale criticate nu stabilesc vreo distincție sau discriminare în sensul celor arătate de autorul excepției, ci, dimpotrivă, textul exclude de sub incidența Legii nr. 10/2001 restituirea terenurilor pentru care există deja legi speciale cu caracter reparatoriu, prin care este stabilit regimul juridic al acestora. În ceea ce privește celelalte două texte constituționale invocate în motivarea excepției, arată că acestea nu sunt incidente în cauză.

Avocatul Poporului arată că prevederile legale criticate sunt constituționale. Astfel, cu privire la critica de neconstituționalitate raportată la art. 16 alin. (1) din Constituție, precizează că aceasta nu poate fi reținută, deoarece textul de lege, deși exclude de sub incidența sa terenurile al căror regim juridic este reglementat de legi speciale, persoanele îndreptățite au avut posibilitatea de a formula cereri pentru reconstituirea dreptului de proprietate, în baza acelor legi. Cu privire la critica de neconstituționalitate raportată la art. 46 din Constituție, consideră că Legea nr. 10/2001 dă expresie acestui text constituțional prin restabilirea calității de moștenitori acceptanți pentru categoria de persoane avută în vedere de art. 4 alin. (3) din lege. Cât privește critica de neconstituționalitate raportată la art. 154 alin. (1) din Constituție, arată că acest text nu este incident în cauză.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 8 alin. (1) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 75 din 14 februarie 2001.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, ulterior sesizării, Legea nr. 10/2001 a fost modificată prin titlul I al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, și apoi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 2 septembrie 2005, textele de lege fiind renumerotate. După republicare, art. 8 alin. (1) și-a păstrat numerotarea, având următoarea redactare: „*Nu intră sub incidența prezentei legi terenurile situate în extravilanul localităților la data preluării abuzive sau la data notificării, precum și cele al căror regim juridic este reglementat prin Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și prin Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare.*”

Textele constituționale considerate a fi încălcate sunt cele ale art. 16 alin. (1), ale art. 46 și ale art. 154 alin. (1), având următorul conținut:

— Art. 16 alin. (1): „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*”;

— Art. 46: „*Dreptul la moștenire este garantat*”;

— Art. 154 alin. (1): „*Legile și toate celelalte acte normative rămân în vigoare, în măsura în care ele nu contravin prezentei Constituții.*”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată, pentru considerentele care urmează:

Prevederile art. 8 alin. (1) din Legea nr. 10/2001 exclud din domeniul de aplicare al acestei legi atât terenurile situate în extravilan la data preluării abuzive sau la data notificării, cât și cele al căror regim juridic este reglementat prin legi speciale, respectiv Legea fondului funciar nr. 18/1991 sau Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere.

Autorul excepției susține, în esență, că prevederile legale criticate, ce exclud din sfera de reglementare a Legii nr. 10/2001 terenurile situate în extravilan, contravin principiului constituțional al egalității. În speță terenul solicitat de autorul excepției, potrivit Legii nr. 10/2001, este situat în extravilan.

Analizând criticile de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile criticate nu contravin principiului constituțional al egalității, deoarece toate persoanele îndreptățite la reconstituirea dreptului de proprietate asupra unor astfel de terenuri au posibilitatea de a se adresa instanțelor de judecată și de a formula cereri pentru reconstituirea dreptului de proprietate. Așadar, nu sunt întemeiate susținerile autorului excepției, potrivit cărora textul de lege criticat instituie o discriminare între foștii

proprietari ai terenurilor situate în intravilan și cei ai terenurilor situate în extravilan, în sensul că și aceștia din urmă pot formula cereri de reconstituire a dreptului de proprietate, potrivit dispozițiilor din legile speciale.

Soluția de restituire a unor asemenea categorii de terenuri este rezultatul opțiunii legiuitorului și are la bază exercitarea dreptului acestuia de a decide asupra modului de reparare a abuzurilor din legislația trecută cu privire la proprietatea funciară.

În ceea ce privește raportarea criticii de neconstituționalitate la dispozițiile art. 154 din Constituție, Curtea a constatat că aceasta nu poate fi reținută. Dispozițiile constituționale referitoare la conflictul temporal de legi nu au incidență în analiza constituționalității unei prevederi din Legea nr. 10/2001, deoarece dispozițiile art. 154 din Constituție se referă la raportul dintre Legea fundamentală și celelalte acte normative adoptate înainte de intrarea în vigoare a acesteia.

De altfel, asupra constituționalității prevederilor art. 8 alin. (1) din Legea nr. 10/2001, în sensul celor arătate,

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (1) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, excepție ridicată de Dumitru Zgăbaia în Dosarul nr. 2.535/2004 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 3 noiembrie 2005.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 583

din 3 noiembrie 2005

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30, art. 36, art. 52, art. 63, art. 67, art. 278¹, art. 279, art. 281, art. 331, art. 333, art. 336 și art. 337 din Codul de procedură penală

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Marinela Mincă	— procuror
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30, art. 36, art. 52, art. 63, art. 67, art. 278¹, art. 279, art. 281, art. 331, art. 333, art. 336 și art. 337 din Codul de procedură penală, excepție ridicată

de Emil Balaure în Dosarul nr. 1.293/2005 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Părțile Aneta Mihai și Alexandru Tănăsache au transmis prin poștă concluzii scrise prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca nefondată, deoarece majoritatea textelor legale criticate au mai fost supuse controlului de contencios constituțional, ocazii cu care s-a constatat că acestea nu aduc atingere prevederilor din Legea fundamentală invocate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 26 mai 2005, pronunțată în Dosarul nr. 1.293/2005, **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 30, art. 36, art. 52, art. 63, art. 67, art. 278¹, art. 279, art. 281, art. 331, art. 333, art. 336 și art. 337 din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Emil Balaure în dosarul cu numărul de mai sus având ca obiect soluționarea unei plângeri formulate împotriva soluției de netrimitere în judecată dispuse de procuror.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile art. 278¹ din Codul de procedură penală sunt neconstituționale, deoarece impun judecarea de către instanțele de judecată a plângerilor contra soluțiilor date de parchete, printr-o procedură și metodologie de urgență, cu termene extrem de scurte, în care nu se poate consulta dosarul și, pe cale de consecință, nu se poate pregăti apărarea, cadru în care s-ar putea propune probe noi. În opinia sa, se încalcă dreptul la un proces echitabil, deoarece „judecătorii sunt împinși să pronunțe soluții prestabilite“, fără o cercetare judecătorească corectă, chiar și atunci când rezoluțiile procurorilor sunt total netemeinice și nelegale.

Prevederile art. 279 din Codul de procedură penală, spre deosebire de infracțiunile pentru care operează principiul oficialității, oferă justițiabilului posibilitatea de a se adresa direct instanței de judecată, fără filtrul parchetului. Această împrejurare este de natură a crea o inegalitate vădită între părți în fața justiției, cu consecința directă a înfrângerii dreptului acestora la un proces echitabil.

Cât privește critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 63, 67, 331, 333, 336 și 337 din Codul de procedură penală, autorul excepției s-a limitat doar la ridicarea excepției, fără a arăta în concret care sunt prevederile Legii fundamentale încălcate.

Dispozițiile art. 30 din Codul de procedură penală care stabilesc competența teritorială sunt, în opinia autorului, neconstituționale, deoarece încalcă dreptul la un proces echitabil prin aceea că instanțele de judecată au posibilitatea de a soluționa scindat plângerile referitoare la alte infracțiuni (cum ar fi cele de denunțare calomnioasă, mărturie mincinoasă, fals sau uz de fals), în situația în care dosarele de fond, având alt obiect, dar în care, în faza de cercetare judecătorească, s-au reclamat și aceste fapte, au fost strămutate în raza de competență a altor instanțe de judecată, fără ca acestea să fie investite și cu faptele pentru care s-ar putea pune în discuție o eventuală extindere a procesului penal.

Dispozițiile art. 36 din Codul de procedură penală, referitoare la instanța competentă a hotărî reunirea cauzelor, și ale art. 281 din același cod, referitoare la procedura în caz de conexitate sau de indivizibilitate între infracțiunile pentru care operează simultan atât principiul disponibilității, cât și cel al oficialității, sunt de natură să încalce dreptul la un proces echitabil, deoarece permit judecătorului să nu conexeze două dosare care ar trebui reunite pentru o mai bună înfăptuire a justiției.

Prevederile art. 52 din Codul de procedură penală încalcă dreptul la un proces echitabil, deoarece procedura de soluționare a cererilor de abținere și recuzare se desfășoară în ședință secretă și fără citarea părții interesate.

Judecătoria Sectorului 1 București opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece stabilirea competenței organelor judiciare, prevăzută de art. 30 din Codul de procedură penală, nu impiedică asupra modului de desfășurare a procesului penal, care este de natură a respecta principiile impuse de Constituție. Totodată, dreptul la un proces echitabil nu este afectat de modul de determinare a organului judiciar competent, deoarece părțile beneficiază de toate garanțiile procesual penale.

Potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege, astfel încât legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, cum sunt cele referitoare la conexitate ori la abținere și recuzare. Aceasta înseamnă că reglementarea în detaliu a competenței, procedurilor și a celorlalte aspecte legate de reunirea cauzelor în cadrul unei proces penal se află în aria de reglementare a legiuitorului, care este liber să aprecieze asupra lor, cu respectarea, desigur, a tuturor drepturilor ce revin părților și a garanțiilor procesuale ce sunt destinate să asigure efectivitatea lor.

Consacrarea prin art. 63 și 67 din Codul de procedură penală a dreptului de admitere a cererilor privind administrarea de probe, dacă acestea sunt concludente și utile, nu reprezintă și nici nu poate fi considerată o încălcare a dreptului inculpatului la un proces echitabil.

Nici dispozițiile art. 278¹ din Codul de procedură penală nu încalcă prevederile constituționale ale art. 21, deoarece petentul are deplina libertate de a demonstra în fața instanței de judecată ilegalitatea actului atacat, în raport cu lucrările și materialul din dosarul cauzei, precum și posibilitatea prezentării unor probe suplimentare față de cele deja administrate, respectiv înscrisuri noi.

Procedura plângerii prealabile, reglementată de art. 279 din Codul de procedură penală, constituie o excepție de la principiul oficialității procesului penal, având ca bază rațiuni referitoare la gradul de pericol social redus pe care îl reprezintă anumite infracțiuni, care se săvârșesc între persoane aparținând fie aceleiași familii, fie unui cerc restrâns de persoane bine cunoscute între ele sau care privesc viața intimă a persoanei. Faptul că legiuitorul a instituit, pentru situații determinate, obligația ca plângerea prealabilă să fie adresată instanței de judecată nu poate fi considerat ca fiind de natură să aducă atingere dreptului la un proces echitabil și celui referitor la egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice.

De asemenea, dispozițiile referitoare la amânarea judecării pentru probe noi, la restituirea dosarului pentru completarea urmăririi penale și la extinderea procesului penal pentru alte fapte reprezintă o garanție a respectării dreptului consacrat de art. 21 din Legea fundamentală, partea nemulțumită putându-se prevala de toate garanțiile procesuale care condiționează procesul echitabil.

În sfârșit, procedura extinderii procesului penal cu privire la alte persoane este aplicabilă doar în cazul în care

procesul penal este pornit din oficiu. Astfel, dacă, potrivit rolului său în activitatea judiciară, prevăzut de art. 131 din Constituție, Ministerul Public reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, în exercitarea acestor atribuții este singurul îndreptățit să ceară extinderea procesului penal, așa cum este singurul care întocmește actul de acuzare, în cazurile în care procesul penal este pornit din oficiu. Această simetrie respectă dreptul la un proces echitabil, deoarece împotriva măsurilor și a actelor efectuate de procuror, potrivit art. 278 din Codul de procedură penală, se poate formula plângere în fața instanței de judecată, respectându-se astfel accesul liber la justiție.

Avocatul Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece prevederile legale criticate care instituie unele reguli privind competența instanțelor judecătorești, procedura de soluționare cu celeritate a cererii de recuzare, concludența și utilitatea probei, plângerea prealabilă, desfășurarea judecării cauzelor, conțin garanții pentru îndeplinirea exigențelor care condiționează, într-o societate democratică, procesul echitabil.

Mai mult, legiuitorul are, potrivit art. 126 alin. (2) și art. 129 din Constituție, competența de a stabili regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești, precum și căile de atac. Sub acest aspect, în considerarea unor situații deosebite, acesta poate stabili reguli speciale de procedură, precum și modalități de exercitare a drepturilor procesuale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile din Codul de procedură penală, și anume: art. 30 referitoare la competența pentru infracțiunile săvârșite în țară, art. 36 referitoare la instanța competentă a hotărî reunirea cauzelor, art. 52 referitoare la procedura de soluționare în cursul judecării, art. 63 referitoare la probele și aprecierea lor, art. 67 referitoare la concludența și utilitatea probei, art. 278¹ referitoare la plângerea în fața instanței împotriva rezoluțiilor sau a ordonanțelor procurorului de netrimite în judecată, art. 279 referitoare la organele cărora li se adresează plângerea, art. 281 referitoare la procedura în caz de conexitate sau de indivizibilitate, art. 331 referitoare la amânarea pentru probe noi, art. 333 referitoare la restituirea pentru completarea urmăririi, art. 336 referitoare la extinderea procesului penal pentru alte fapte, art. 337 referitoare la extinderea procesului penal cu privire la alte persoane.

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că prin dispozițiile legale criticate sunt încălcate prevederile

constituționale ale art. 16 referitoare la *Egalitatea în drepturi*, ale art. 21, referitoare la *Accesul liber la justiție*, precum și cele ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la *Dreptul la un proces echitabil*.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că asupra constituționalității dispozițiilor art. 30, 52, 63, 67, 278¹, 279, 331, 333, 336 și 337 din Codul de procedură penală s-a mai pronunțat prin Deciziile nr. 339 din 16 septembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 695 din 3 octombrie 2003, nr. 241 din 27 mai 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 562 din 24 iunie 2004, nr. 324 din 14 septembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 958 din 19 octombrie 2004, nr. 337 din 28 iunie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 635 din 19 iulie 2005, nr. 539 din 7 decembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 61 din 18 ianuarie 2005, nr. 66 din 3 februarie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 142 din 17 februarie 2005, nr. 381 din 14 octombrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 836 din 25 noiembrie 2003, nr. 239 din 12 septembrie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 742 din 11 octombrie 2002, nr. 226 din 10 septembrie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 737 din 9 octombrie 2002, și nr. 307 din 15 noiembrie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 108 din 8 februarie 2002.

Prin aceste decizii, Curtea a constatat că prevederile din Codul de procedură penală nu vin în contradicție cu dispozițiile din Legea fundamentală invocate ca fiind încălcate.

Curtea constată că toate textele de lege criticate de autorul excepției sunt norme de procedură care, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, intră în competența de reglementare a legiuitorului, cu respectarea normelor și principiilor stabilite de aceasta.

În cauză nu pot fi primite criticile formulate în motivarea excepției, dat fiind că prevederile legale vizate nu încalcă dispozițiile Constituției.

Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele deciziilor mai sus amintite își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Curtea mai constată că art. 36 și 281 din Codul de procedură penală nu aduc atingere dispozițiilor constituționale invocate, deoarece prevederile referitoare la instanța competentă a hotărî reunirea cauzelor și la procedura în caz de conexitate sau de indivizibilitate asigură pe deplin exigențele privitoare la procesul echitabil. Prin urmare, susținerea autorului excepției este nefondată, deoarece dispozițiile legale criticate sunt menite tocmai să asigure accesul la justiție, întrucât nu înlătură posibilitatea părții interesate de a beneficia de drepturile și garanțiile procesuale instituite prin lege, în cadrul unui proces public, judecat, într-un termen rezonabil, de către o instanță competentă, independentă și imparțială. Respectarea acestor condiții este asigurată și în situația în care, din rațiuni ce țin de probleme de interpretare și de aplicare a legii, nu se dispune conexarea.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30, art. 36, art. 52, art. 63, art. 67, art. 278¹, art. 279, art. 281, art. 331, art. 333, art. 336 și art. 337 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Emil Balaure în Dosarul nr. 1.293/2005 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 3 noiembrie 2005.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 585

din 8 noiembrie 2005

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 și art. 299 alin. 3 din Codul de procedură civilă, ale art. II din Legea nr. 195/2004 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 58/2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă și ale art. 25 alin. 3 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Florentina Baltă	— procuror
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 și art. 299 alin. 3 din Codul de procedură civilă, ale art. II din Legea nr. 195/2004 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 58/2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă și ale art. 25 alin. 3 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, excepție ridicată de Marin Frunză în Dosarul nr. 263/CM/2005 al Curții de Apel Galați — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale.

La apelul nominal se constată lipsa autorului excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public, în ceea ce privește dispozițiile art. 299 alin. 3 din Codul de procedură civilă și ale art. 25 alin. 3 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, arată că acestea au fost abrogate expres prin art. I pct. 45 din Legea nr. 219/2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 609 din 14 iulie 2005, respectiv prin art. 133 alin. (1) lit. b) din titlul IX al Legii nr. 304/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 576

din 29 iunie 2004, punând concluzii de respingere ca fiind inadmisibilă a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 alin. 3 din Legea nr. 92/1992 și ca devenită inadmisibilă a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 299 alin. 3 din Codul de procedură civilă, deoarece abrogarea acestora a intervenit după sesizarea Curții Constituționale. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 din Codul de procedură civilă și ale art. II din Legea nr. 195/2004 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 58/2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă, pune concluzii de respingere a acesteia ca neîntemeiată, arătând că instanța de contencios constituțional s-a pronunțat prin Decizia nr. 333 din 28 iunie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 766 din 23 august 2005, în sensul constituționalității acestora.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 30 martie 2005, pronunțată în Dosarul nr. 263/CM/2005, **Curtea de Apel Galați — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 și art. 299 alin. 3 din Codul de procedură civilă, ale art. II din Legea nr. 195/2004 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 58/2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă și ale art. 25 alin. 3 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească.** Excepția a fost ridicată de Marin Frunză cu ocazia soluționării recursului declarat împotriva Deciziei

civile nr. 1.029 din 3 decembrie 2003, pronunțată de Tribunalul Galați în Dosarul nr. 2.212/C/2003 ce are ca obiect o contestație în anulare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia consideră că dispozițiile art. 3 și art. 299 alin. 3 din Codul de procedură civilă, ale art. II din Legea nr. 195/2004 și ale art. 25 alin. 3 din Legea nr. 92/1992 „sunt discriminatorii, totalitare, dictatoriale, inchizitoriale”, deoarece încalcă dreptul la un recurs efectiv la o instanță națională, „dreptul privind interzicerea discriminării, dreptul la un proces echitabil, principiul universalității, principiul statului de drept și dreptul la apărare”. De asemenea, apreciază că dispozițiile Legii nr. 195/2004, care scot recursurile de pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție și le trimit pe cale administrativă unei instanțe inferioare în grad sau le trimit prin încheiere irevocabilă de declinare a competenței, dată în sala de consiliu, fără citarea părților, încalcă, de asemenea, toate drepturile menționate mai sus, întrucât justițiabilul este supus unei discriminări, fiindu-i totodată nesocotit dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil.

Curtea de Apel Galați — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 și art. 299 alin. 3 din Codul de procedură civilă, precum și ale Legii nr. 195/2004 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 58/2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă este neîntemeiată, deoarece prin aceste dispoziții de lege s-a urmărit asigurarea unei mai bune administrări a justiției. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 alin. 3 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, arată că aceasta este inadmisibilă, dispozițiile respective fiind abrogate.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată. În acest sens arată că stabilirea competenței materiale a instanțelor judecătorești reprezintă o expresie a principiului înscris în art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia „*Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”. Astfel, numărul gradelor de jurisdicție, precum și repartizarea competenței materiale pe nivelurile de instanțe nu sunt stabilite prin norme de natură constituțională, legiuitorul constituant abilitând forul legislativ să stabilească aceste aspecte prin lege. În continuare, făcând referire la jurisprudența Curții Constituționale, arată că accesul la justiție nu presupune în mod necesar accesul la toate gradele de jurisdicție și la toate nivelurile de instanțe, cu atât mai puțin ajungerea tuturor cauzelor la Înalta Curte de Casație și Justiție, motiv pentru care exercitarea controlului de legalitate, pe calea recursului, de o altă instanță decât instanța supremă nu contravine nici dreptului la un proces echitabil, nici dreptului la un recurs efectiv și liberului acces la justiție. De asemenea, se arată că prevederile legale sunt concepute astfel încât să confere aceleași posibilități și să impună aceleași obligații celor care se află în situații similare, motiv pentru care

prevederile legale referitoare la competență nu sunt nici „discriminatorii”, nici „inchizitoriale”.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 și art. 299 alin. 3 din Codul de procedură civilă și ale Legii nr. 195/2004 față de prevederile art. 21 și 126 din Constituție, arată că aceasta nu poate fi reținută, deoarece instituirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești este de competența exclusivă a legiuitorului. Astfel, prevederile legale criticate, care reglementează competența materială a instanțelor judecătorești, precum și cele referitoare la termenul și formele recursului nu îngrădesc sub nici un aspect accesul liber la justiție al cetățenilor, iar instituirea unor proceduri speciale în considerarea unor situații deosebite este compatibilă cu liberul acces la justiție. De asemenea, arată că dispozițiile de lege criticate nu aduc atingere nici prevederilor art. 1, 11, 15, 20 și 24 din Constituție. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 alin. 3 din Legea nr. 92/1992, arată că aceasta este inadmisibilă, aceste dispoziții fiind abrogate prin Legea nr. 304/2004, iar potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională se pronunță numai cu privire la dispozițiile dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie:

— Dispozițiile art. 3 din Codul de procedură civilă; aceste dispoziții au fost modificate succesiv prin mai multe acte normative, ultimul dintre ele fiind Legea nr. 219/2005 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 609 din 14 iulie 2005;

— Art. 299 alin. 3 din Codul de procedură civilă; aceste dispoziții au fost abrogate expres prin art. I pct. 45 din Legea nr. 219/2005 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 609 din 14 iulie 2005;

— Art. 25 alin. 3 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 259 din 30 septembrie 1997; aceste dispoziții au fost abrogate expres prin art. 133 alin. (1) lit. b) din titlul IX al Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 576 din 29 iunie 2004;

— Deși Curtea Constituțională a fost sesizată cu dispozițiile Legii nr. 195/2004 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 58/2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă, din motivarea excepției de neconstituționalitate se observă că, în fapt, critica autorului acesteia vizează dispozițiile art. II din Legea nr. 195/2004. Așadar, Curtea Constituțională urmează să se pronunțe asupra acestui din urmă text de lege. Legea nr. 195/2004 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 58/2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 26 mai 2004.

Textele de lege criticate au următorul cuprins:

— Art. 3 din Codul de procedură civilă: „*Curțile de apel judecă:*

1. *În primă instanță, procesele și cererile în materie de contencios administrativ privind actele autorităților și instituțiilor centrale;*

2. *ca instanțe de apel, apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de tribunale în primă instanță;*

3. *ca instanțe de recurs, recursurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de tribunale în apel sau împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de tribunale, care, potrivit legii, nu sunt supuse apelului, precum și în orice alte cazuri expres prevăzute de lege;*

4. *În orice alte materii date prin lege în competența lor.”;*

— Art. 299 alin. 3 din Codul de procedură civilă: „*În situațiile în care, potrivit dispozițiilor prezentului cod sau ale legii speciale, încheierile sau alte hotărâri pronunțate de instanțele judecătorești sunt supuse numai recursului, judecarea acestei căi de atac este de competența instanței imediat superioare celei care a pronunțat hotărârea în cauză sau, după caz, de competența instanței expres prevăzute de lege.”;*

— Art. II din Legea nr. 195/2004: „(1) *Recursurile împotriva hotărârilor date fără drept de apel potrivit legii în vigoare la data pronunțării lor și aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție se trimit spre judecată instanțelor imediat superioare celor care au pronunțat hotărârea în primă instanță.*

(2) *Recursurile aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție și care au ca obiect hotărâri prin care tribunalele au judecat apeluri se trimit spre judecată curților de apel.*

(3) *Recursurile prevăzute la alin. (1) și (2), a căror admisibilitate în principiu nu a fost examinată până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se scot de pe rol și se trimit, pe cale administrativă, instanțelor devenite competente să le judece, iar în cazul în care admisibilitatea în principiu a fost examinată, se trimit prin declinarea competenței, prin încheiere irevocabilă, dată în camera de consiliu, fără citarea părților.”;*

— Art. 25 alin. 3 din Legea nr. 92/1992: „*Ca instanțe de recurs, curțile de apel judecă recursurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de tribunale în apel, precum și în alte cauze prevăzute de lege.”*

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor art. 1 referitoare la statul român, art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern, art. 15 privind universalitatea, art. 16 referitoare la egalitatea cetățenilor în fața legii, art. 20 relative la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 124 privind înfăptuirea justiției și ale art. 126 privind instanțele judecătorești.

De asemenea, consideră că se încalcă și prevederile art. 6 privind dreptul la un proces echitabil, art. 13 privind dreptul la un recurs efectiv, art. 14 privind interzicerea discriminării și art. 17 privind interzicerea abuzului de drept din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și ale art. 1, 2 și 7 privind egalitatea în drepturi, ale art. 6 referitoare la dreptul fiecărui om de a-i fi recunoscută calitatea de subiect de drept, ale art. 8 privind dreptul de a sesiza instanțele judecătorești, ale art. 10 privind dreptul persoanei de a fi audiată în mod echitabil și public de un tribunal independent și imparțial, ale art. 11 referitoare la prezumția de nevinovăție și ale art. 30 privind interpretarea Declarației, din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că obiectul cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate îl constituie recursul împotriva unei decizii a Tribunalului Galați într-un dosar ce avea ca obiect o contestație în anulare, recurs a cărui soluționare, la momentul declarării, era de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit art. I pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 58/2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă. În urma aprobării cu modificări și completări a acestui act normativ, prin Legea nr. 195/2004, recursurile au fost trimise pe cale administrativă instanței devenite competente să le soluționeze, respectiv Curții de Apel Galați — Secția civilă, în conformitate cu dispozițiile art. II alin. (1) și (3) teza întâi din Legea nr. 195/2004. Ulterior, având în vedere înființarea secțiilor specializate în cadrul Curții de Apel Galați, instanța a invocat excepția necompetenței Secției civile și a dispus scoaterea de pe rolul Secției civile a cauzei și trecerea acesteia pe rolul Secției conflicte de muncă și asigurări sociale din cadrul Curții de Apel Galați.

Potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia*”. Așa fiind, Curtea constată că dispozițiile art. 3 pct. 1, 2 și 4 din Codul de procedură civilă nu au legătură cu soluționarea cauzei deduse judecării, respectiv cu soluționarea recursului împotriva deciziei Tribunalului Galați. Or, potrivit dispozițiilor alin. (6) al art. 29 din Legea nr. 47/1992, excepția de neconstituționalitate contrară prevederilor alin. (1) al aceluiași articol este inadmisibilă, urmând a fi respinsă ca atare.

Cu privire la critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 299 alin. 3 din Codul de procedură civilă și art. 25 alin. 3 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, Curtea constată că aceste dispoziții au fost abrogate expres prin art. I pct. 45 din Legea nr. 219/2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 609 din 14 iulie 2005, respectiv prin art. 133 alin. (1) lit. b) din titlul IX al Legii nr. 304/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 576 din 29 iunie 2004.

În conformitate cu dispozițiile art. 147 alin. (1) din Constituție, numai legile și ordonanțele în vigoare pot forma obiect al controlului de constituționalitate. În consecință, Curtea reține că în cauză devin incidente dispozițiile art. 29 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992, potrivit cărora controlul de constituționalitate exercitat de Curte nu poate

avea ca obiect decât legi sau ordonanțe ori dispoziții dintr-o lege sau ordonanță în vigoare la momentul exercitării acestuia, în caz contrar excepția fiind inadmisibilă. Având în vedere că, în cauză, abrogarea art. 299 alin. 3 din Codul de procedură civilă a intervenit după sesizarea Curții Constituționale, excepția urmează să fie respinsă ca devenită inadmisibilă.

Referitor la critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 pct. 3 din Codul de procedură civilă și art. II din Legea nr. 195/2004, prin Decizia nr. 333 din 28 iunie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 766 din 23 august 2005, Curtea a constatat că aceasta este neîntemeiată, în considerarea celor ce urmează.

Modificarea reglementării în această materie a fost realizată de legiuitor în cadrul competenței sale constituționale, fiind impusă de o serie de rațiuni majore, care erau afectate de reglementarea anterioară, ce institua competența exclusivă a Înaltei Curți de Casație și Justiție în materie de soluționare a recursurilor. S-a urmărit astfel o mai bună administrare a justiției, o deplină realizare a accesului liber la justiție și a dreptului la un proces echitabil. După cum a decis Curtea Constituțională în Decizia nr. 523 din 25 noiembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 17 februarie 2005, dispoziția art. II din Legea nr. 195/2004

a fost adoptată pentru a se debloca activitatea de soluționare a recursurilor de către Înalta Curte de Casație și Justiție, care, în aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 58/2003, avea competență generală în materia recursului civil, iar din această cauză, dat fiind numărul mare al cauzelor pe rol, se afla în imposibilitate de a asigura soluționarea acestora în termenul rezonabil impus de art. 21 alin. (3) din Constituție. Noua soluție legislativă nu instituie nici o discriminare și, ca atare, nu contravine principiului egalității de tratament între subiectele de drept. Consacrarea posibilității de a exercita o cale de atac împotriva soluției de trimitere a dosarului, pe cale administrativă sau prin încheiere de declinare de competență, la instanța devenită competentă potrivit noii reglementări, ar fi fost nu doar neproductivă, ducând la tergiversarea soluționării cauzei, ci, totodată, inutilă față de caracterul imperativ al normelor în materie de competență. Așa fiind, nu se poate reține încălcarea nici unuia dintre textele invocate de autorul excepției, conținute în Constituție, în Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și în Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 pct. 1, 2 și 4 din Codul de procedură civilă și a dispozițiilor art. 25 alin. 3 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, excepție ridicată de Marin Frunză în Dosarul nr. 263/CM/2005 al Curții de Apel Galați — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale.

2. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 299 alin. 3 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe.

3. Respinge, ca fiind neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 pct. 3 din Codul de procedură civilă și art. II din Legea nr. 195/2004, excepție ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 8 noiembrie 2005.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București,
IBAN: RO75RNCB510100000120001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, tel./fax 410.77.36 și 410.47.23

Tiparul: Regia Autonomă „Monitorul Oficial”

5 948368 067097